

**Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego w szkołach GFO
2022/2023**

AKTY PRAWNE

- Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.
- Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez Szkoły Gdańskiej Fundacji Oświatowej i Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Osiek w celu odpowiedniego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego zakłada, że wybór ścieżki kształcenia i rozwoju zawodowego jest procesem wieloetapowym i wieloletnim.

Poradnia Osiek

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku edukacyjnego, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjnej i zawodowej

Adresatami wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego są: uczniowie, rodzice i nauczyciele.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego realizowany jest przez nauczycieli wszystkich przedmiotów, dyrekcję oraz pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Osiek oraz opiekunów klas i nauczycieli wszystkich przedmiotów.

CELE WSDZ:

1. **Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. **Poznanie świata zawodów i rynku pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Poznanie rynku edukacyjnego i znaczenia uczenia się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy.

REALIZACJA

WSDZ obejmuje pracę z:

- uczniami,
- nauczycielami,
- rodzicami,
- środowiskiem lokalnym.

WSDZ rada pedagogiczna oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Osiek realizuje poprzez:

- śledzenie losów zawodowych absolwentów;
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej;
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów i kierunków kształcenia oraz rynku pracy;
- zapoznavanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym;
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces doradztwa zawodowego;
- udział w dniach otwartych szkół i uczelni, Targach Pracy;
- określenie potrzeb klasy, dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego klasy;
- rozwijanie umiejętności rodziców w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego i wspieranie ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych.

Poradnia Osiek

WSDZ - WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym;
- zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci;
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły;
- przedstawienie aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych;
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych;
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy.

Proponowane tematy spotkań z rodzicami:

- Rodzic jako doradca.
- Razem dla przyszłości dzieci – współpraca szkoły i rodziców w podejmowaniu decyzji edukacyjno- zawodowych.
- Jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki kształcenia i kariery?
- Szkoła podstawowa i co dalej? – możliwe ścieżki kształcenia.

1.Rozwój osobisty i poznawanie własnych zasobów:

Klasy 0-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy VII-VIII SP	Liceum Ogólnokształcące
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; • prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; • podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; • podaje przykłady swoich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; • wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; • podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; • rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); • dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”); • określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego; • określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; • rozpoznaje swoje

Poradnia Osiek

<p>mocnych stron w różnych obszarach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Moje zainteresowania - Co lubię robić w wolnym czasie? - Poznajemy zainteresowania innych 	<p>formułując wnioski na przyszłość;</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców. • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Co potrafię? Jakie mam kompetencje? - Moje mocne strony - Czego uczy nas współpraca w grupie? - Moje plany i marzenia 	<p>ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; • rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; • określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i 	<p>możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; • określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową. • Przykładowe tematy
--	---	--	--

Poradnia Osiek

		<p>możliwe sposoby ich realizacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa własną hierarchię wartości i potrzeb • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Kreatywność - Zarządzanie sobą w czasie - Czy mam zdolności przywódcze? - Moje zdrowie, a przyszły zawód - Moje cele - Planowanie ścieżki edukacyjnej - Świat moich wartości 	<p>zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak stworzyć CV i portfolio oraz e-portfolio? - Wyzwania i zadania - kształtowanie odpowiedzialności i zaradności - Moje zasoby i stan zdrowia, a wybór zawodu czy dalszej ścieżki edukacyjnej - Przedsiębiorczość - czy można się jej nauczyć?
--	--	--	---

2. Świat zawodów i rynek pracy:

Poradnia Osiek

Klasy 0-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy VII-VIII SP	Liceum Ogólnokształcące
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odgrywa różne role zawodowe w zabawie; • podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; • opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; • omawia znaczenie zaangażowania różnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; • opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; • podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; • porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; • wyjaśnia zjawiska i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych; • analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;

Poradnia Osiek

<p>zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; • posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Kim chciałbym zostać? - Jakie znam zawody? - Praca moich rodziców - Spotkania z przedstawicielami 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; • wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Świat zawodów - Co nam daje praca? - Czym kierować się wybierając przyszły zawód? - Czym jest ścieżka edukacyjno-zawodowa? 	<p>trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; • analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy; • wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; • dokonuje autoprezentacji; • charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika; • konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy; • określa znaczenie i
--	---	--	---

Poradnia Osiek

wybranych zawodów		<p>instytucje rynku pracy</p> <ul style="list-style-type: none">• Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none">- Zawody przyszłości- Moje zasoby, a rynek pracy- Sztuka autoprezentacji- Moja mapa kariery	<p>wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;</p> <ul style="list-style-type: none">• sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;• przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;• charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
-------------------	--	---	---

Poradnia Osiek

			<ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy• Przykładowe tematy zajęć:<ul style="list-style-type: none">- Dokumenty aplikacyjne i rozmowy rekrutacyjne- Autoprezentacja i kreowanie swojego wizerunku- Rynek pracy- Podstawy prawa pracy, rodzaje umów o pracę, prawa i obowiązki pracownika- Własna działalność gospodarcza (podstawy)
--	--	--	--

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie:

Klasy 0-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy VII-VIII SP	Liceum Ogólnokształcące
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; • wskazuje treści, których lubi się uczyć; • wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. • Przykładowe tematy zajęć: <p>- Czego lubię się uczyć?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; • wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; • samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; • analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów; • charakteryzuje strukturę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego; • określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym; • analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania

Poradnia Osiek

<p>- Skąd mogę czerpać wiedzę?</p> <p>- Jak rozwijać swoje umiejętności?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przykładowe tematy zajęć: - Preferowany styl uczenia się - Szukanie informacji (źródła wiedzy) - Jak rozwijać swoje inteligencje wielorakie? 	<p>systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie uczenia się przez całe życie • Przykładowe tematy zajęć: - Oferty szkół, profile, kryteria rekrutacyjne - Uczę się całe życie- jak nabywamy kompetencje i umiejętności 	<p>i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje możliwości kontynuowania nauki. • Przykładowe tematy zajęć: - Rynek edukacyjny , kryteria rekrutacyjne na uczelniach wyższych - Kształcenie za granicą - Mobilność zawodowa
--	--	---	---

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych:

Poradnia Osiek

Klasy 0-III SP	Klasy IV-VI SP	Klasy VII-VIII SP	Liceum Ogólnokształcące
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; • planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; • próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą. • Przykładowe tematy zajęć: - Kim chciałbym zostać w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; • planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; • próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą. • Przykładowe tematy zajęć: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; • określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; • identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; • sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji; • dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-

Poradnia Osiek

<p>przyszłości?</p> <p>- Kiedy pomysły mogą stać się planem.</p>	<p>- Uczę się planować</p> <p>- Umiem, chcę, decyduję – jestem coraz bardziej samodzielny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów. • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Jak podejmować decyzje? - Jak stawiać sobie cele i je realizować? - Plany długo i krótkoterminowe 	<p>zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przykładowe tematy zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - Stawianie sobie celów i umiejętność planowania - Planowanie swojej ścieżki edukacyjno-zawodowej - Rozwój osobisty a satysfakcja z życia
--	---	---	--

WSDZ jest realizowany na:

- godzinach wychowawczych / spotkaniach klasowych,
- zastępstwach,

Poradnia Osiek

- lekcjach wszystkich przedmiotów, zgodnie z podstawą programową,
- zajęciach pozalekcyjnych.

FORMY realizacji zadań:

- prowadzenie indywidualnych rozmów, wywiadów i konsultacji;
- prowadzenie zajęć grupowych;
- gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych, o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o zasadach rekrutacji na wyższe uczelnie, promowanie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur itp.);
- organizowanie spotkań ze specjalistami z instytucji zewnętrznych;
- organizowanie spotkań z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy (promowanie dobrych wzorców);
- pozyskiwanie i udostępnianie materiałów, publikacji i pomocy dydaktycznych;
- korzystanie z pomocy instytucji wspierających doradztwo edukacyjno-zawodowe;
- udział w kursach, warsztatach i szkoleniach związanych z problematyką poradnictwa zawodowego;
- organizowanie dni tematycznych, np: dzień lekarza, dzień prawnika itp.;
- organizowanie dni otwartych szkoły – oferta edukacyjna i promocja szkoły.

PODSUMOWANIE

EFEKTY realizacji WSDZ:

- Świadomy wybór kierunku dalszego kształcenia.

Poradnia Osiek

- Swobodne korzystanie przez uczniów z oferty rynku pracy.
- Adekwatne do aktualnych realiów planowanie przez uczniów ścieżki zawodowej.
- Uczestnictwo rodziców w planowaniu przez ich dzieci kariery zawodowej.
- Aktywna współpraca między szkołami, instytucjami, zakładami pracy w realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.
- Umiejętność perspektywicznego przewidywania rozwoju wybranej przez ucznia ścieżki zawodowej.
- Elastyczność w kierowaniu swoją karierą zawodową.

Efektem końcowym realizacji programu WSDZ jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia, a także ukształtowanie umiejętności umożliwiających mu w przyszłości aktywne funkcjonowanie na rynku pracy.